

AşrıOrman • İrem Uşar

Resimleyen: Sadi Güran • Çocuk Kitaplar • Roman • 176 sayfa • Önerilen sınıflar: 5, 6, 7, 8
DOĞA ve EVREN • ZAMAN ve MEKÂN • BİREY ve TOPLUM • ERDEMLER
orman • doğa • farklılıklar • sırlar • geçmiş-gelecek • ada • fantastik • merak • iktidar •
efsaneler • sualtı • tohum • gizem • yelkenli • bellek • iyi-kötü • dayanışma • yazmak

Fantastik romanlarıyla sevilen **İrem Uşar**, okurlarını bu kez ağaçsızlaştırılmış aşrı bir evrene götürüyor. Sıradışı özellikleriyle dikkat çeken üç arkadaşın büyüme yolculuğu, geçmişe sıkı sıkı bağlı, gelecekte korkan ülkelerinin gizemli tarihiyle kesişiyor. Doğanın hayranlık uyandıran çeşitliliğini, dayanışma ve uyum yeteneğini yücelten roman, gerçeklerin er geç ortaya çıkacağını ve hafızanın gücünü düşündürüyor. Kitap usta sanatçı **Sadi Güran**'ın desenleriyle boyutlanıyor.

Pembe saçlı, komik Sidra; iyimser dev Enerro; elleri üstünde yürüyen, meraklı Bika... Derin Orman'daki 13. Yaş Kutlamaları için sabırsızdırlar. Ağaç kökleriyle sarmalanmış, yapraksız, çiçeksiz KökDiyar'da büyüyen çocuklar, ilk kez görecekleri ormanda, ikiz ağaçlarını tanıyıp devirmelidirler. Sularla çevrili ülkelerinin limanı, uzak diyar temsilcilerinin ani gelişle hareketlenmiştir. Kayıp tohumların yarattığı panikle başlayan olaylar üç kafadarı, gizlenen geçmişe sürüklerken, ülkenin gerçek hikâyesi de ortaya çıkacaktır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- KökDiyar'daki düzen ve sosyal yaşamla ilgili hangi ayrıntılar dikkatinizi çekti? Ülkede hak ve özgürlükler nasıl konumlandırılmış? Yönetim biçiminin halkı kucakladığı söylenebilir mi?
- 2- Öğretmene iletmen denmesinin mantığı nedir? İletmenin, "Herkesin söküp atması gereken özellikleri vardır. Sök, at, kurtul! Nihayet, ayırt edilmez ol," diyerek tanımladığı yazı ödevinin anlamı ne? Sidra kökten değiştirmek konusunda yazdıklarından neden memnun değil? Enerro neden yazısının sonunu istediği gibi tamamlayamıyor? Sidra, Enerro ve Bika'nın yazdıklarının ortak noktası nedir?
- 3- Annesinin, Adenu'ya hediye ettiği hayalaçan nasıl bir "oyuncak"? Bir oyuncak neden toplatılıp imha edilir?
- 4- KökDiyar'ın geçmişindeki sır ne; halk neden ormandan, ağaçtan korkuyor? Sizce romanda orman ve ağaç neyi sembolize ediyor; kim ya da ne için tehdit oluşturuyor? Ağaç ve orman, günümüz dünyasında neyin ya da nelerin metaforu olabilir?
- 5- Her sonbahar, okulun ilk gününde iletmenlerden birinin geçmiş ve gelecekle ilgili 50. sayfada söyledikleri nasıl yorumlanmalı? Okuyun ve birlikte düşünün.
- 6- Dört ülke temsilcisinin KA-buklar'la yaptıkları toplantıyı, her birinin tutum, yaklaşım ve düşünme biçimlerine bakarak irdeleyin. Neden temsilcilerin ülkeleri dayanışma içinde de KökDiyar değil? KA-buklar nasıl tanımlanabilir; nasıl bir hedefin peşindedir?
- 7- Sidra, Enerro ve Bika'nın kişilik özellikleri neler? İçine doğdukları ve içinde yetiştikleri düzenle neden uyumlu değil? Sizce bu üç çocuk sınıf arkadaşlarıncı seviliyor mu?
- 8- Adada, ağaçlarını kesmeyen üç çocuğa yetişkinlerin verdiği tepkiyi irdeleyin. Üç çocukla empati kurmamalarını neye bağlamak lazım? Yetişkinlerin bu türden tepkisine günümüz dünyasında hangi durumlarda rastlanabilir?
- 9- KA-buklar, temsilcileri, çobanı ve çocukları neden 'hain' olarak niteliyor? Ağaçlarını kesmedikleri için mi, geceyi kent dışında geçirdikleri için mi, yoksa toplandıkları için mi? Bunlardan hangisi suç olabilir?
- 10- Nokto'nun orman dayanışmasına ilişkin söylediklerine ne diyorsunuz? Konuşamayan, yer değiştiremeyen canlıların birlik içinde olması nasıl açıklanır? Görüşlerine katılıyor musunuz?
- 11- Nika'nın zamanında ağaçların kesilmesiyle günümüzde ağaçların ve ormanların kesilmesi arasında ne tür benzerlikler var?

- 12- Sınıfta temizlik cezasını yerine getirdikleri gün Enerro'nun Sidra'ya sorduğu, "Neden ben boyumla, sen saçınla kavga ediyorsun?" sorusunun yanıtı sizce nedir? Enerro'nun uzun boyu, Sidra'nın pembe saçları, Bika'nın tepetaklak durması kötü mü?
- 13- Çocukların kuyuda gördükleri, "KökDiyar'ın biri geçmişe, biri geleceğe tutunan, biri köklerine, diğeri yapraklı dallarına inanan iki farklı hali" ifadesi sizce başka hangi alanlara, durumlara, kişilere uyarlanabilir? Yazar bu ikileme okura ne düşündürmek istiyor?
- 14- Sidra'nın KA-buklar'ı kastederek söylediği, "Kendim olmam onları neden korkutuyor anlayamıyorum," sözünü siz yanıtlayın.
- 15- KökDiyarlılar ve düzenleriyle günümüz arasında bağlantı kurulabilir mi? Romandaki hangi unsurlar sizce günümüz dünyasını çağrıştırıyor? Yazar yalnızca fantastik bir öykü mü kurgulamış yoksa romanın daha derin anlamları mı var?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Resimleme:** Herkes, yazarın büyük bir yaratıcılıkla kurguladığı kökgeçitleri, kuleleri, taş evleri, DenizHendek'i, Okçu Heykeli, denizaltındaki ormanı ve adasıyla gözünde canlandığı KökDiyar'ın resmini yapsın. Resimler "AşrıOrman Galerisi"nde sergilensin.
- **Maket:** Karton, kumaş, tüy, yün, cam, boncuk, kurdele, ahşap, plastik, sünger vb. yaratıcı malzemeler kullanılarak romandan seçilen karakterlerin büyük boy oyuncak maketleri yapılsın ve diğer sınıfların da görebileceği noktalarda sergilensin.
- **Yazma:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup, "Her seçim bir evren yaratır," "Geçmişte mümkün olan, yeniden mümkün olabilir," örnekleri gibi, romanda en derin, en anlamlı bulduğu ifadeyi seçsin. Yazı, resim, çizim, fotoğraf, karikatür, müzik vb. yaratıcı yöntemler kullanarak seçtiği ifadenin felsefesini örneklerle somutlayarak açıklayan bir kompozisyon hazırlasın. Açıklamanın değeri kadar, kompozisyonda kullanılan ifade yöntemleri de farklı ve özgün düşünölmeli. Bakalım, hangi gruplar özgür bir yaratıcılık sergileyecek?
- **Proje:** Romanın çağrıştırdığı soruyu herkes kendi özelliklerini düşünerek yanıtlasın: "Sizin ikiz ağacınız hangisi?" Öğrenciler öncelikle ağaç türlerini araştırmalıdır. Kendilerine yakıştırdıkları ikiz ağaçlarını, görselleri ve yakıştırma nedenleriyle birlikte açıklayan sunumlar hazırlasınlar. Bütün sunumlar izlendikten sonra herkesin ağacı, farklı ağaçlardan oluşan bir orman oluşturacak biçimde, dijital bir galeride bir araya toplansın. "Sınıfımızın İkiz Ağaçlar Ormanı" ismini taşıyan bu dijital orman projesi okul içi ve dışında yaygınlaştırılsın.
- **Pano:** KökDiyarlılar için düşman bellenen ağacın, ülkemizde ve dünya kültürlerinde yeri ve anlamı nedir? Sınıfça ağaç sembolizmini araştırın. Dünya mitolojilerindeki 12 kutsal ağacın anlamını ve "Hayat Ağacı" mitini açıklayın. Derlenen veriler ve görselleriyle yaratıcı dijital bir pano oluşturun.
- **Karikatür:** Herkes, Sidra, Enerro, Bika, İnti, Takra, Udrako, Nokto, ağaç çobanı Şırşa gibi romandaki önemli karakterlerin ve KA-buklar, KA-lıplar gibi KökDiyarlılar'ın karikatürlerini yapsın. Karikatürler, "AşrıOrman Galerisi"ne eklensin.
- **Sunum:** Öğrenciler 2 kişilik gruplara ayrılınsın. Her grup, bu romanda olduğu gibi farklılıkları nedeniyle dışlanan ya da zorluklarla karşılaşanları konu alan bir romanı, konusu ve felsefesini açıklayacak bir sunumla tanıtınsın. Tanıtım sunumları sloganlar ve görsellerle birlikte dikkat çekici bir dosya biçiminde çalışılsın. Sunumlar sayesinde konuyla ilgili bir seçki oluşturularak okul gruplarında paylaşılsın.
- **Fotoğraf:** Herkes, doğanın mı yoksa insanların mı daha acımasız olduğunu anlatan fotoğraflar çeksın. Metaforik olarak yaklaşılabilecek bu konu, doğa ve onun parçası olan insan unsuruyla ele alınsın. Fotoğraflar üzerinde oynama yapılabilir, yazı ve işaretler eklenebilir. Bu yöntemlerle oluşturulan "konuşan fotoğraflar"la "Doğa ve İnsan Sergisi" açılınsın.

- **Video:** Günümüz insanının doğayla ilişkisinin geleceği nasıl etkileyeceği konusunu sınıfça tartışın. Tüm konuşmaları akıllı telefonla videoya kaydedin. Doğayla iç içe, başka bir hayat mümkün olabilir mi; mümkün olsa kim nereye seçer? Doğadan uzaklaşmak hangi tehlikeleri yakınlaştırıyor? Kentte yaşayan doğayla yaklaşılabilir mi? Bunların ve benzeri soruların yanıtlarını açık yüreklilikle irdeleyin. Aradan bir hafta geçtiğinde videoyu sınıfça izleyin ve değişen, gelişen, yenilenen düşüncelerinizi paylaşarak zihinsel bir yolculuk yapın.
- **Gezi:** Öğrenciler 2 ya da 3 kişilik gruplar halinde bulunduğunuz yerleşimin merkezine ya da kalabalık bir noktasına gitsin. 15 dakika boyunca kenarda durup çevreyi ve insanları gözlemlesinler. İnsanlar ne kadar rahat, mutlu, güler yüzlü? Çevrede doğal olan ne var? Kaç ulu ağaç, gölgesinde kaç insan, hayvan var? Ortama hangi renkler, hangi mimari şekiller hakim? Bu ortam insanda hangi duyguları uyandırıyor: Özgürlük ve neşe mi, kısıtlanmışlık ve ciddiyet mi, umut mu, karamsarlık mı? Gözlemlerini, mümkünse çektikleri fotoğraflarla birlikte sınıfla paylaşsınlar. İzlenimlerin ortak noktaları saptanarak bir sonuç raporu oluşturulsun.